



**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI**

Delegatura w Warszawie

LWA.411.005.04.2019

**Pan**

**Grzegorz Długokęcki**

**Wójt**

**Gminy Czerwin**

**pl. Tysiąclecia 1,**

**07-407 Czerwin**

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

K/19/005 Realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin wiejskich  
(kontrola sprawdzająca)

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62

[lwa@nik.gov.pl](mailto:lwa@nik.gov.pl)

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

## I. Dane identyfikacyjne

|                                     |  |
|-------------------------------------|--|
| Jednostka kontrolowana              | Urząd Gminy Czerwin <sup>1</sup> , 07-407 Czerwin, pl. Tysiąclecia 1.  |
| Kierownik jednostki kontrolowanej   | Grzegorz Długokęcki, Wójt Gminy Czerwin <sup>2</sup> , od 21 listopada 2018 r.<br>Od 2 lipca 1994 r. do 16 listopada 2018 r. Wójtem Gminy Czerwin był Ryszard Gołowski.  |
| Zakres przedmiotowy kontroli        | Prawidłowość realizacji wniosków sformułowanych po kontroli P/17/107 <i>Realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin wiejskich</i> oraz rzetelność informacji przekazywanych przez kierowników jednostek kontrolowanych o podjętych lub planowanych do podjęcia działaniach w celu ich realizacji. |
| Okres objęty kontrolą               | Lata 2017-2019 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych).   |
| Podstawa prawna podjęcia kontroli   | Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli <sup>3</sup> .  |
| Jednostka przeprowadzająca kontrolę | Najwyższa Izba Kontroli<br>Delegatura w Warszawie  |
| Kontroler                           | Zbigniew Żyromski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/181/2019 z 26 listopada 2019 r.<br>(akta kontroli str. 1-3)   |

## II. Ocena ogólna<sup>4</sup> kontrolowanej działalności

|              |  |
|--------------|--|
| OCENA OGÓLNA | W Gminie Czerwin podjęto działania mające na celu realizację wszystkich wniosków pokontrolnych sformułowanych przez Delegaturę NIK w Warszawie po kontroli P/17/107 <i>Realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin wiejskich</i> . Ze sformułowanych przez NIK siedmiu wniosków pokontrolnych sześć zostało zrealizowanych. Jeden wniosek, dotyczący opracowania Programu ochrony środowiska dla Gminy Czerwin, do 13 grudnia 2019 r. <sup>5</sup> nie został zrealizowany. Przyczyną braku realizacji tego wniosku, w ocenie NIK, były nierzetelne działania Wójta Gminy Czerwin w tym zakresie. |
|--------------|--|

## III. Opis ustalonego stanu faktycznego

|                        |   |
|------------------------|---|
| OBSZAR                 | <b>Prawidłowość realizacji wniosków pokontrolnych oraz rzetelność informacji przekazywanych przez kierowników jednostek kontrolowanych o podjętych lub planowanych do podjęcia działaniach w celu realizacji wniosków pokontrolnych.</b>  |
| Opis stanu faktycznego | 1. Wniosek pokontrolny NIK dotyczący <i>określenia w uregulowaniach wewnętrznych osób odpowiedzialnych za realizację zadań Urzędu z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę</i> został zrealizowany poprzez przypisanie, w zakresach czynności <sup>6</sup> dwóch osób zatrudnionych w Urzędzie <sup>7</sup> , nadzoru nad zadaniami |

<sup>1</sup> Dalej także Urząd Gminy lub Urząd.

<sup>2</sup> Wójt Gminy lub Wójt.

<sup>3</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej ustawa o NIK.

<sup>4</sup> Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

<sup>5</sup> Do zakończenia czynności kontrolnych w niniejszej kontroli.

<sup>6</sup> Z 2 stycznia 2018 r. i z 24 stycznia 2019 r.

realizowanymi przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Czerwinie<sup>8</sup>, bez szczegółowego wskazania zakresu i formy tego nadzoru. W trakcie niniejszej kontroli NIK, w Regulaminie organizacyjnym Urzędu z 6 grudnia 2019 r.<sup>9</sup> oraz w zakresie czynności osoby zatrudnionej na stanowisku ds. drogownictwa i zamówień publicznych z 9 grudnia 2019 r. doprecyzowano, iż nadzór nad ZGK ma dotyczyć m.in. właściwej eksploatacji i utrzymania sprawności stacji i sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy oraz zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych, a także sporządzania sprawozdań w tym zakresie.

(akta kontroli str. 76-84, 100, 123)

**2. Wniosek dotyczący opracowania Programu ochrony środowiska dla Gminy Czerwin** nie został zrealizowany, mimo iż Rada Gminy Czerwin podjęła 9 czerwca 2017 r.<sup>10</sup> uchwałę Nr XXXII/22/17, w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwin na lata 2017-2021”, powierzając jej wykonanie Wójtowi Gminy.

(akta kontroli str. 123, 137-143)

Sekretarz Gminy oświadczył m.in., iż podjęcie ww. uchwały poprzedzone było otrzymaniem od wykonawcy w kwietniu 2017 r. oferty na opracowanie ww. Programu. Następnie przygotowano i wysłano wykonawcy projekt umowy zlecenia na opracowanie programu, a 30 czerwca 2017 r. zawarto ustną umowę na jego realizację, z terminem do 31 października 2017 r. Ponadto w lipcu 2017 r. do ww. wykonawcy wysłano pocztą elektroniczną informacje niezbędne do opracowania Programu, a 8 marca 2019 r. poproszono o informację o stanie realizacji zlecenia. W związku z faktem, iż Program nie został jeszcze sporządzony, również ustnie, rozwiązano umowę ze względu na opieszałość wykonawcy.

W związku z powyższą umową Urząd nie poniósł żadnych kosztów finansowych.

(akta kontroli str. 135-146)

Nie przedstawiono jednak do kontroli ani ww. oferty z kwietnia 2017 r., ani kopii informacji wysłanej do wykonawcy wraz z załączonym projektem umowy zlecenia. Nie przedstawiono też żadnych dokumentów (notatek ze spotkań lub rozmów) potwierdzających ustne zawarcie, a następnie rozwiązanie ww. umowy zlecenia.

(akta kontroli str. 147)

Wójt Gminy Czerwin 3 czerwca 2019 r. zawarł z nowym wykonawcą umowę na opracowanie, w terminie do 31 marca 2020 r., *Programu ochrony środowiska dla Gminy Czerwin zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska określonymi przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r.*, a w terminie do 31 lipca 2020 r., przygotowanie wystąpień do odpowiednich organów oraz podjęcie innych działań niezbędnych do uzgodnienia i uchwalenia przez Radę Gminy tego programu.

(akta kontroli str. 130-132)

**3. Wniosek dotyczący inwentaryzowania środków trwałych wchodzących w skład infrastruktury wodociągowej na zasadach określonych w art. 26 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości<sup>11</sup>** zrealizowano poprzez przeprowadzenie w dniach:

<sup>7</sup> Na stanowisku ds. drogownictwa i pozyskiwania środków pozabudżetowych i zamówień publicznych oraz na stanowisku ds. drogownictwa i zamówień publicznych.

<sup>8</sup> Dalej: ZGK.

<sup>9</sup> Przyjęty zarządzeniem Wójta Gminy Czerwin nr 45/2019.

<sup>10</sup> Uchwała nr XXXII/22/17, [http://bip.czerwin.pl/zalaczniki\\_uchwały/367/uchwała\\_nr\\_32-22-17.pdf](http://bip.czerwin.pl/zalaczniki_uchwały/367/uchwała_nr_32-22-17.pdf).

<sup>11</sup> Dz.U. z 2019 r. poz. 351, ze zm.

- 28 czerwca 2017 r.<sup>12</sup>, inwentaryzacji metodą spisu z natury poszczególnych składników majątku trwałego oczyszczalni ścieków w Czerwinie oraz stacji uzdatniania wody w Czerwinie i w Piskach, wg stanu na 31 maja 2017 r.,
- 15 marca 2018 r.<sup>13</sup>, inwentaryzacji składników aktywów z grupy gruntów oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej (m.in. sieci wodociągowych położonych na terenie Gminy Czerwin) metodą weryfikacji sald wg stanu na 31 grudnia 2017 r.

(akta kontroli str. 32-74, 123)

#### 4. Dwa wnioski dotyczące egzekwowania od ZGK:

- wniosków o zatwierdzenie taryf za wodę, na zasadach określonych w art. 24 ust. 2, 9a i 10 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków<sup>14</sup>,
- opracowania i przedstawienia do uchwalenia przez Radę Gminy wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych,

zostały zrealizowane.

P.o. Kierownika ZGK 30 listopada 2017 r. przedłożyła Radzie Gminy wniosek o zatwierdzenie taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Czerwin.

W związku ze zmianą ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dniem 12 grudnia 2017 r. uchylono powyższy obowiązek. Zgodnie z art. 24b ust. 2 zmienionej ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę wniosek o zatwierdzenie taryf z 9 marca 2018 r. ZGK przekazało Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku, który decyzją z 16 maja 2018 r. zatwierdził wnioskowaną taryfę na okres trzech lat.

Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych będących w zarządzaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Czerwinie na lata 2019-2023 Rada Gminy Czerwin przyjęła uchwałą z dnia 13 marca 2019 r.<sup>15</sup>

(akta kontroli str. 13-31, 123)

5. Wniosek dotyczący *informowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego*<sup>16</sup> o planowanych działaniach naprawczych w celu przywrócenia właściwej jakości wody w gminnej sieci wodociągowej stosownie do § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi<sup>17</sup> zrealizowano poprzez pisemne zobowiązanie w dniu 15 września 2017 r. Kierownika ZGK do informowania PPIS o planowanych działaniach naprawczych w celu przywrócenia właściwej jakości wody w gminnej sieci wodociągowej.

Od dnia zakończenia czynności kontrolnych w ramach kontroli P/17/107 *Realizacja zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców gmin wiejskich*, tj. od sierpnia

<sup>12</sup> Zgodnie z zarządzeniem Wójta nr 18/2017 z 27 czerwca 2017 r.

<sup>13</sup> Zgodnie z zarządzeniem Wójta nr 41/2017 z 29 grudnia 2017 r.

<sup>14</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 1437, ze zm. dalej ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

<sup>15</sup> Nr VII/10/2019.

<sup>16</sup> Dalej: PPIS.

<sup>17</sup> Dz. U. poz. 1989, dalej rozporządzenie w sprawie jakości wody z 2015 r. Z dniem 11 stycznia 2018 r. ww. rozporządzenie uchylono, zastępując rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. o takim samym tytule (Dz.U. poz. 2294) dalej: rozporządzenie w sprawie jakości wody z 2017 r., które w § 21 ust. 9 zobowiązywało ZGK do informowania PPIS o planowanych działaniach naprawczych w celu przywrócenia właściwej jakości wody.

2017 r. do 11 stycznia 2019 r. Urząd nie otrzymywał od PPIS informacji o pogorszeniu się jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

(akta kontroli str. 123, 129, 147)

6. Wniosek dotyczący *przekazywania konsumentom i mieszkańcom Gminy informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia zgodnie z §§ 23 i 24 rozporządzenia w sprawie jakości wody z 2015 r. (a od 11 stycznia 2018 r. § 26 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia w sprawie jakości wody z 2017 r.)*, zrealizowano poprzez zamieszczanie informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia na stronie internetowej Urzędu Gminy<sup>18</sup> oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu.

(akta kontroli str. 4-12, 75, 124)

7. Dane o stanie realizacji wniosków pokontrolnych Wójt Gminy przekazywał NIK dwukrotnie, tj. 14 września 2017 r. i 8 lutego 2019 r. Przekazane NIK informacje były rzetelne i wyczerpujące.

- W przypadku wniosku nr 2, Wójt poinformował NIK 8 lutego 2019 r., iż zlecono opracowanie *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwin* ale nie został on jeszcze przyjęty. Ustalenia niniejszej kontroli wykazały, iż pisemnego zlecenia opracowania Programu dokonano dopiero 3 czerwca 2019 r. Urząd Gminy Czerwin nie dysponuje żadnymi dokumentami potwierdzającymi zawarcie z wykonawcą ustnej umowy w 2017 r. na opracowanie ww. Programu, ani żadnymi dokumentami potwierdzającymi podejmowanie działań w celu wyegzekwowania realizacji tej umowy.

(akta kontroli str. 32-74,123-146)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku realizacji wniosku pokontrolnego NIK dotyczącego opracowania programu ochrony środowiska dla Gminy Czerwin. Stanowi to jednocześnie naruszenie przepisów z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska<sup>19</sup>, nakładających taki obowiązek.

## IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o kontynuowanie działań dotyczących opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czerwin i przedłożenie go Radzie Gminy.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie

Obowiązek  
poinformowania  
NIK o sposobie

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

<sup>18</sup> [https://czerwin.pl/images/2018/ocena\\_jakosci\\_wody.pdf](https://czerwin.pl/images/2018/ocena_jakosci_wody.pdf).

<sup>19</sup> Dz.U. z 2019 r. poz. 1396, ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 30 stycznia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Warszawie

Kontroler  
Zbigniew Żyromski  
Główny specjalista kontroli państwowej

.....  
*podpis*

.....  
*podpis*